

6 . Resultaten onderzoek goede school: Stedelijke Scholengemeenschap Nijmegen, vmbo-gt, havo en VWO

In dit hoofdstuk leest u onze bevindingen van het onderzoek op de Stedelijke Scholengemeenschap Nijmegen (SSgN), afdelingen vmbo-gt, havo en vwo. Het bestuur heeft deze school voorgedragen voor een onderzoek naar 'goede onderwijskwaliteit'.

In dit onderzoek beoordelen we daarom alle standaarden van het Onderzoekskader 2017. De standaarden en normering kunt u terugvinden in dat kader. Voor een voldoende beoordeling moet voldaan worden aan de deugdelijkheidseisen. Dan spreken wij over basiskwaliteit. We komen tot de waardering goed op een standaard als de basiskwaliteit met verve wordt gerealiseerd of als op overtuigende wijze aan eigen aspecten voldaan wordt.

De school heeft zichzelf als goed gewaardeerd op de standaarden Aanbod, Zicht op ontwikkeling en begeleiding, Extra ondersteuning, Samenwerking, Toetsing en afsluiting, Veiligheid, Resultaten, Sociale en maatschappelijke competenties en Kwaliteitscultuur. De zelfevaluatie hebben we als uitgangspunt genomen bij dit onderzoek. We hebben geverifieerd of wij bij de standaarden die door de school in de zelfevaluatie als goed zijn gewaardeerd tot dezelfde waardering komen. Bij de overige standaarden hebben we ons beperkt tot een onderzoek naar contra-indicaties.

Het figuur op de volgende pagina geeft de resultaten van het onderzoek weer.

Beoordeling Onderwijs

Conclusie

De kwaliteit van het onderwijs op de Stedelijke Scholengemeenschap Nijmegen (SSgN), afdelingen vmbo-gt, havo en vwo, waarden wij als goed.

Dit baseren wij op grond van de volgende bevindingen. Ten eerste voldoen de afdelingen aan de deugdelijkheidseisen (basiskwaliteit) voor alle standaarden van het waarderingskader 2017 voortgezet onderwijs. Daarbij hebben we, voor zover onderzocht, geen tekortkomingen vastgesteld in de overige wettelijke voorschriften. Bovendien voldoet de school aan de eis dat wij de standaard Kwaliteitscultuur (KA2) en minimaal twee standaarden uit de kwaliteitsgebieden Onderwijsproces en/of Schoolklimaat als goed waarden, namelijk het Aanbod (OP1), Zicht op ontwikkeling en begeleiding (OP2), Didactisch handelen (OP3), Extra ondersteuning (OP4), Samenwerking (OP6), Pedagogisch klimaat (SK2), Resultaten (OR1) en Kwaliteitscultuur (KA2). Hiermee voldoet de school aan de criteria voor de waardering goed.

6.1. Onderwijsproces

Onderwijsproces	G		
	O	V	G
OP1 Aanbod			ℓ
OP2 Zicht op ontwikkeling en begeleiding			ℓ
OP3 Didactisch handelen			ℓ
OP4 Extra ondersteuning			ℓ
OP5 Onderwijstijd		•	
OP6 Samenwerking			ℓ
OP8 Toetsing en afsluiting		•	

Hieronder bespreken we de standaarden die we als goed waarderen en de standaarden waar ons oordeel afwijkt van het oordeel van de school. De standaarden Aanbod, Zicht op ontwikkeling en begeleiding, Didactisch handelen, Extra ondersteuning en Samenwerking, waarderen wij als goed. De standaarden Onderwijstijd en Toetsing en afsluiting beoordelen wij als voldoende. De school zelf heeft in de zelfevaluatie aangegeven Toetsing en afsluiting als goed te waarderen. Wij zullen uitleggen waarom wij die standaard als voldoende beoordelen. De standaard Onderwijstijd beoordelen wij, net als de school, als voldoende. Deze standaard zullen wij niet verder toelichten. De afdelingen voldoen op alle standaarden aan de deugdelijkheidseisen en zijn er geen contra-indicaties aangetroffen die aanleiding geven tot een onvoldoende oordeel op de standaarden.

Het Aanbod (OP1) waarderen wij als goed

De afdelingen voldoen aan de eisen van basiskwaliteit en realiseren op een overtuigende wijze de eigen aspecten van kwaliteit.

Het aanbod van de school voldoet aan de eisen van basiskwaliteit. Dit blijkt uit documenten zoals het rooster, het PTA, de goede resultaten van de school en het ontbreken van signalen die op het tegendeel wijzen. In het kader van loopbaanorientatie en -begeleiding (LOB) heeft de school een project. Het betreft een doorlopende leerlijn LOB van het eerste tot en met het examenjaar, waarbij in ieder leerjaar in projectvorm aandacht besteed wordt aan LOB. Uit onderzoek van de Radboud Universiteit Nijmegen komt naar voren dat oud-leerlingen van de school de LOB in vergelijking met andere scholen positief waarderen. De school besteedt in diverse projecten aandacht voor het bevorderen van actief burgerschap en sociale integratie. Ook de heterogene klassen dragen bij aan de ontmoeting van leerlingen uit diverse milieus.

Eigen aspect(en) van kwaliteit

De eigen aspecten van kwaliteit liggen op het terrein van kennis/

wetenschap, cultuur, topsport en Europees burgerschap. De school realiseert deze aspecten overtuigend. De school heeft programma's in het kader van Bèta Excellent school, CultuurProfielSchool en Topsport Talentschool. Een belangrijk onderdeel is daarnaast de internationale uitwisseling.

Zicht op ontwikkeling en begeleiding (OP2) waarden wij als goed

De afdelingen voldoen aan de basiskwaliteit en realiseren op een overtuigende wijze de eigen aspecten van kwaliteit.

In het leerlingvolgsysteem worden de vorderingen van de leerlingen adequaat beschreven en gemonitord. In de eerste klas (en indien nodig in de andere leerjaren) maken alle leerlingen een diagnostische toets op taal- en rekengebied. Aan de hand van de resultaten bepaalt het ondersteuningsteam of de leerling een aanvullend programma aangeboden krijgt (gericht op ondersteuning of uitdaging). Het ondersteuningsteam bestaat uit een specialist NT2, een specialist dyscalculie en uit specialisten RT. In de gehele onderbouw (leerjaar 1,2 en 3) zijn OpMaat-uren waar leerlingen met achterstanden op een bepaald gebied, extra hulp kunnen krijgen binnen het curriculum.

Naast de resultaten van de leerlingen, vullen docenten vier keer per jaar een scan in over de leerlingen. Hierdoor is er ook zicht op de inzet, werk- en studiehouding en het gedrag van de leerlingen. Deze gegevens worden besproken in het mentorenoverleg, samen met de teamleider en daarover voeren zij het gesprek met de leerling (en ouders). Indien nodig kan de ondersteuning en begeleiding aangepast worden op de behoefte van de leerling.

De leerlingen hebben twee tot drie jaar dezelfde mentor en daardoor kennen de mentoren de leerlingen heel goed. Dit maakt dat de mentoren goed zicht hebben op de vorderingen en het welbevinden van de leerlingen. Tevens onderhouden de mentoren goed contact met de ouders/ verzorgers waardoor er goed samengewerkt kan worden in de ondersteuning en begeleiding van de leerlingen. De mentor is de spil in de begeleiding en de verdere ontwikkeling van de leerling.

Eigen aspect(en) van kwaliteit

Een eigen aspect van kwaliteit is de heterogene onderbouw. Er wordt gewerkt met heterogene groepen in de eerste drie leerjaren. In de leerjaren 1 en 2 zitten vmbo, havo en vwo leerlingen bij elkaar in de klas. In het derde leerjaar havo- en vwo-leerlingen. Door het onderwijs gedifferentieerd aan te bieden in deze groepen, kan iedere leerling voor elk vak op het eigen niveau werken en zich ontwikkelen.

Het Didactisch handelen (OP3) waarden wij als goed

De afdelingen voldoen aan de eisen van basiskwaliteit en realiseren op overtuigende wijze de eigen aspecten van kwaliteit.

We hebben tijdens onze lesobservaties kunnen waarnemen dat het didactisch handelen van docenten leerlingen in staat stelt tot leren en ontwikkelen. In vrijwel alle lessen zijn leerlingen actief en betrokken. In verschillende lessen zagen we dat docenten leerlingen prikkelen met eigen, uitdagende opdrachten. Ook hebben we lessen gezien waar docenten differentiëren bij de instructie of de verwerking van de lesstof.

De school beoordeelt in de zelfevaluatie het didactisch handelen als voldoende. De schoolleiding geeft aan dat ze de lat hoog legt en nog niet altijd tevreden is over differentiatie en het pedagogisch klimaat in de les. We waarderen het dat de schoolleiding de lat hoog legt. Tegelijkertijd hebben wij ervaren dat in vrijwel alle waargenomen lessen een prettig en ondersteunend pedagogisch klimaat heerst en de betrokkenheid van leerlingen hoog is.

Ook als we de vergelijking maken met andere goede scholen, is het aandeel lessen dat op deze punten heel sterk is bovengemiddeld. Ook leerlingen zijn heel tevreden over de relatie tussen hen en docenten. Ze noemen daarbij de persoonlijke aandacht die er is voor leerlingen. Leerlingen bevestigen dat er in de lessen goed rekening wordt gehouden met verschillen.

De Extra ondersteuning (OP4) waarderen wij als goed

De afdelingen realiseren de basiskwaliteit met verve.

Leerlingen die structureel een onderwijsaanbod nodig hebben op een ander niveau dan de rest van de klas, biedt de SSgN een passend aanbod, ondersteuning en begeleiding. Het primaire proces van de leerling stelt de school centraal. Als er sprake is van leer- en/of psychosociale problemen, wordt de orthopedagoog ingeschakeld. De orthopedagoog kan door middel van testen en orthopedagogische screening de aard van het probleem in kaart brengen en passende ondersteuningsplannen opstellen. Daarnaast kan bij psychosociale of groepsproblemen een daartoe geoutilleerde en opgeleide leerlingbegeleider worden ingeschakeld. Voor elke leerling die extra ondersteuning nodig heeft wordt een ontwikkelingsperspectief opgesteld dat besproken wordt met leerling en ouders. De ondersteuning gaat uit van een dynamische driehoek: kind-ouders-school. Het OPP wordt regelmatig geëvalueerd met leerling, ouders, mentor en ondersteuningsteam en indien gewenst bijgesteld.

De school biedt veel mogelijkheden aan leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben. Zo bestaat de mogelijkheid om extra hulp te krijgen bij dyscalculie, dyslexie, reken- en taalproblemen, en om huiswerkbegeleiding, bijles en faalangstreductietraining te krijgen. Daarnaast worden extra begeleiders vanuit het samenwerkingsverband ingezet (die gedetacheerd werken op school)

die de basisondersteuning in de tweede lijn versterken. Deze bieden vooral hulp aan individuele leerlingen en geven advies aan ouders en de docenten. Er bestaat ook een mogelijkheid dat leerlingen doorverwezen worden naar een externe partner. Dit wordt besproken in het wekelijks zorgoverleg of in het maandelijks ZAT (zorg en adviesteam).

De Samenwerking (OP6) waarderen wij als goed

De afdelingen voldoen aan de basiskwaliteit en realiseren op overtuigende wijze de eigen aspecten van kwaliteit.

De school maakt onderdeel uit van de Alliantie Voortgezet Onderwijs voor Nijmegen en het samenwerkingsverband VO Nijmegen en omstreken. Binnen de Alliantie maakt de school deel uit van de beleidsgroep Zorg, waar overleg, afstemming en deskundigheidsbevordering plaatsvindt ten behoeve van de zorg. De samenwerking binnen het Samenwerkingsverband VO Nijmegen en Omstreken is erop gericht om van elkaar en met elkaar te leren, elkaar te ondersteunen en af te stemmen daar waar nodig. De school heeft daarnaast structureel overleg met de afdeling leerplicht van de gemeente Nijmegen en incidenteel met de omliggende gemeenten.

Eigen aspect(en) van kwaliteit

Een eigen aspect van kwaliteit is de samenwerking met andere scholen en universiteiten en sportverenigingen. De school kent een nauwe samenwerking met de Radboud Universiteit, Hogeschool Arnhem Nijmegen, scholen uit diverse Europese landen en (top)sportverenigingen. Getalenteerde leerlingen krijgen de mogelijkheid om uitdagende onderwijsactiviteiten te volgen bij de genoemde samenwerkingspartners. Uit de gesprekken met externe partijen blijkt dat de samenwerking als constructief en goed wordt ervaren. Met name de aandacht van leerlingen en voor de ontwikkeling van de leerling wordt als een bijzonder positief punt genoemd. De SSgN werkt zo productief met externe partners dat het onderwijs voor leerlingen aantrekkelijk en uitdagend is.

Toetsing en afsluiting (OP8) beoordelen wij als voldoende

De afdelingen voldoen aan de basiskwaliteit.

De school voldoet aan de eisen van basiskwaliteit door tijdig een PTA vast te stellen dat in overeenstemming is met de eisen in de regelgeving. De school geeft aan dat de eigen aspecten van kwaliteit bestaan uit de aandacht voor toetskwaliteit door onafhankelijke toetsen te maken en een gezamenlijke normering af te spreken. We waarderen deze aandacht voor toetskwaliteit, maar vinden dit niet toereikend om de waardering goed aan deze standaard toe te kennen.

6.2. Schoolklimaat

Schoolklimaat	O	K	V	G
SK1 Veiligheid			•	
SK2 Pedagogisch klimaat				•

Hieronder bespreken we de standaarden Veiligheid (SK1) en Pedagogisch Klimaat (SK2) uit het kwaliteitsgebied Schoolklimaat. Veiligheid beoordelen wij als voldoende. De school heeft de standaard Veiligheid in de zelfevaluatie als goed gewaardeerd. Wij zullen uitleggen waarom wij deze standaard als voldoende beoordelen. De standaard Pedagogisch Klimaat waarderen wij als goed.

Veiligheid (SK1) beoordelen we als voldoende

De afdelingen voldoen aan de eisen voor basiskwaliteit.

De school heeft een anti-pestcoördinator, er is een veiligheidsmonitor en de school voert een veiligheidsbeleid. De school beoordeelt de veiligheid in haar zelfevaluatie als goed en Pedagogisch klimaat als voldoende. De beschreven eigen aspecten vallen onder de standaard Pedagogisch klimaat, daarom beoordelen wij de Veiligheid als voldoende en Pedagogisch klimaat als goed.

Pedagogisch klimaat (SK2) waarderen we als goed

De afdelingen realiseren op overtuigende wijze de eigen aspecten van kwaliteit.

Bij de standaard Veiligheid (SK1) noemt de school in de zelfevaluatie een aantal eigen aspecten van kwaliteit. Dit zijn onder andere het sturen vanuit de pedagogisch-didactische visie op sfeer, veiligheid en welbevinden, heterogene groepen in de onderbouw, een vast team van docenten in de bovenbouw en het monitoren van het welbevinden in de klas. Zoals hierboven aangegeven passen deze eigen aspecten van kwaliteit beter bij de standaard Pedagogisch klimaat (SK2). Bij de lesbezoeken waren wij onder de indruk van het prettige en ondersteunende pedagogische klimaat.

6.3. Onderwijsresultaten

Onderwijsresultaten	O	K	V	G
OR1 Resultaten				•
OR2 Sociale en maatschappelijke competenties				•

Hieronder beschrijven wij de standaarden Resultaten (OR1) en Sociale en maatschappelijke competenties (OR2) uit het kwaliteitsgebied Onderwijsresultaten. We beoordelen de Resultaten als goed, de Sociale en maatschappelijke competenties als voldoende.

Resultaten (OR1) waarden we als goed

De afdelingen realiseren met verve de basiskwaliteit. De indicatoren van het onderwijsresultatenmodel liggen fors en stabiel boven de norm.

Kijkend naar de resultaten van de afdelingen van de school, valt ons op dat veel leerlingen op een hoger niveau terechtkomen dan verwacht mag worden, afgaande op het basisschooladvies. De school geeft zelf aan dat de heterogene klassen bijdragen aan het bieden van kansen en tussentijdse opstroom. Leerlingen krijgen kansen en de school helpt hen om die ook te benutten: zittenblijven komt relatief weinig voor en de leerlingen halen prima examenresultaten. Dat verdient een groot compliment.

Sociale en maatschappelijke competenties (OR2) waarden we als voldoende

De afdelingen realiseren de eigen aspecten van kwaliteit.

Eigen aspect(en) van kwaliteit

De school formuleert bij deze standaard eigen aspecten van kwaliteit als heterogene groepen, een breed aanbod, veilig en tolerant klimaat en onderwijs rond maatschappelijke projecten. De inspectie onderkent dat de school deze eigen aspecten overtuigend laat zien. We waarden deze aspecten echter reeds bij andere standaarden, zoals Aanbod (OP1) en Pedagogisch klimaat (SK1). Het is aannemelijk dat al deze inspanningen leerlingen ook de gewenste sociale en maatschappelijke competenties verwerven. De school kan deze opbrengsten echter preciezer in beeld brengen.

6.4. Kwaliteitszorg en ambitie

Kwaliteitszorg en ambitie	G		
	O	V	G
KA1 Kwaliteitszorg		•	
KA2 Kwaliteitscultuur			•
KA3 Verantwoording en dialoog		•	

Hieronder bespreken we de standaard Kwaliteitscultuur (KA2) uit het kwaliteitsgebied Kwaliteitszorg en ambitie. We waarden de standaard Kwaliteitscultuur als goed. Kwaliteitszorg (KA1) en

Verantwoording en dialoog (KA3) beoordelen we, net als de school, als voldoende. We lichten die oordelen niet verder toe.

De Kwaliteitscultuur (KA2) waarderen we als goed

De afdelingen voldoen aan de eisen van basiskwaliteit en realiseren op overtuigende wijze de eigen aspecten van kwaliteit.

De school is voortdurend bezig haar onderwijs verder te verbeteren. Docenten zijn bevoegd of zijn bezig de juiste bevoegdheid te halen. Het aandeel bevoegd gegeven lessen ligt boven het gemiddelde dat door vergelijkbare scholen wordt gehaald. Alle medewerkers hebben een bekwaamheidsdossier en werken, in samenspraak met de schoolleiding, aan het onderhouden en verbeteren van hun bekwaamheid.

Er heerst op de school een cultuur van onderzoek doen. De activiteiten van de Academische Opleidingsschool dragen daar aan bij. De schoolleiding geeft daarbij de kaders aan. Onlangs heeft zij bijvoorbeeld de aansluiting tussen onderbouw en bovenbouw aan de orde gesteld. Op grond van analyses wordt geconcludeerd dat hierin verbetering wenselijk is en wordt een globale richting aangegeven. Docenten ervaren echter veel ruimte in het nader uitwerken van deze doelstelling. De school stelt teams verantwoordelijk voor te behalen resultaten. Het effect is dat docenten veel eigenaarschap ervaren bij het verder verbeteren van het onderwijs en dat dit tegelijkertijd in samenhang gebeurt.

Eigen aspect(en) van kwaliteit

Het eigen aspect van kwaliteit van de SSgN is de Alliantie Werkplaats. Daar ontmoeten medewerkers elkaar en wordt van-voor-door elkaar geleerd. Er zijn werkgroepen gecreëerd om gezamenlijk aan de versterking van de kwaliteit van het onderwijs te werken. Daarnaast worden er workshops, presentaties en scholingen aangeboden. We zien dat de professionalisering van medewerkers een centrale plek heeft in de organisatie.